

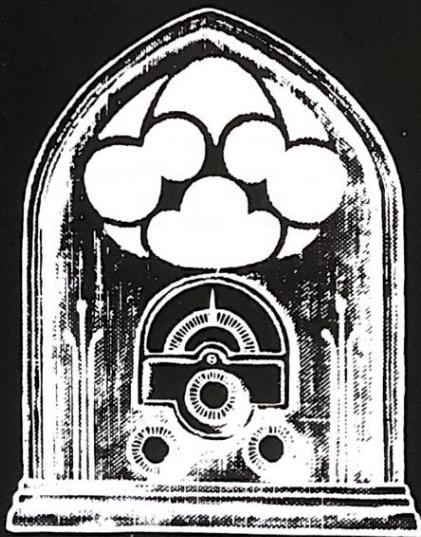
La Espero

NY RUBRIK:
JES&NE

**MULTAJ
DECIDOJ**

**NIGRAJ
NUBOJ**

FINE MI KOMPREENAS LA RADION

JES & NE

Här kommer en ny rubrik i *La Espero*. Den heter *Jes & Ne* och kan tänkas bli, som namnet säger, rätt mångsidig. Du hittar här notiser, insändare, meddelanden, små historier och vem vet vad mer. Både det mest och minst allvarliga kommer du att hitta här. Som du kan märka redan av vårt första försök, blandar vi språk i denna rubrik, svenska och esperanto, vilket vi försöker att undvika annars, åtminstone på en sida. Varsågod och läs! Vi hoppas att du själv kommer med ett bidrag då och då.

Också en form av u-hjälp

Esperantoförlaget har en kund, som var fjortonde dag köper böcker för 100 kronor eller mer för att sända till esperantister i u-länder. Det är stiltigt gjort. Han söker adresser ända bort i irak och indien och lägger särskild vikt vid att böckerna går till universitetsfolk, och det är fina och värdefulla fackböcker mest. Tänk om någon mer kunde göra det...

Så rapporterar Förlagets administratör. Ja, idén är bra och manar till efterföld. Storleken av inköpen kan naturligtvis variera efter vars och ens ekonomiska förmåga, men något borde väl ändå de flesta av oss orka med. I u-länderna ligger kanske esperantorörelsens framtid.

Flugfolioj jam dissenditaj

La flugfolioj pri esperanto estas jam dissenditaj al tiuj kluboj, kiuj mendis ilin. Tion informas la ekspedantoj de Sveda Esperanto-Federacio.

La folioj havas varbtekston pri esperanto, kaj grandan kuponon, kiun oni povas senpunge sendi al SEF por ricevi informkovertongen kune kun adreso de la loka klubo. La ekspe-dejo de SEF ankaŭ ĝiam sendas la adresojn de interesitoj al la loka klubo, tiel ke ĝi mem povas skribi letereton aŭ telefoni al la intereso.

Kompreneble oni devas disdoni multajn foliojn por ricevi respondeojn. La plej multaj folioj iras rekte al la paperujo. Kutime venas po unu-du kuponoj kiel respo-do el cent disdonitaj flugfolioj. Sed tio estas pli ol la respondo al ordinara komercflugfolio!

El tiuj, kiuj respondas, nur kelkaj havas vere seriozan intereson. Do estas multe da laboro por trovi ilin. Sed la flugfolioj samtempe

estas simpla maniero memorigi pri sia ekzisto.

Kiel disdoni flugfoliojn? Lokaj cirkonstancoj decidas. Cent folioj sufielas por leterkestoj de 5 — 6 ŝuparoj de alta domo, aŭ por agrabla promeneto inter vilaoj. Cent folioj povas ankaŭ esti taŭga kvanto por la breto de la biblioteko(j).

La informo en *Klubbinfo*, kiun la estraro de SEF sendas al la kluboj, oni presis kronman kvanton da folioj, tiel ke ankaŭ eblas mendi. Unu pakajo enhavas mil foliojn, kaj kostas (provizore) nur 70 kronoj plus afraenko. (ULu)

Svenska freds tar ställning igen

Är K.I. Mörk i Kvänum esperantist? Det vet vi faktiskt inte. Men i augusti i år hade han en motion om esperanto till Svenska freds- och skiljedomsföreningens kongress och han fick kongressen att anta den. I sin motion skriver han: «Eget modersmål och förslagsvis esperanto skulle lösa många svårigheter bland världens folk». Vi i Esperantoförbundet håller förstans med honom.

Styrelsen i Svenska freds fick i uppdrag att ta kontakt med de svenska departementen «som handlägger sådana ärenden, så att frågan blir allmänt debatterad». (Det blir väl utrikes- och utbildningsdepartementen). Vi återkommer i *La Espero* så fort vi vet mera om Svenska freds' åtgärder. (F.L.)

Engelska — alla andras språk?

I valaktuellt, måndagen den 30 augusti, intervjuade redaktören för den engelska tidskriften *New Statesman* de ledande svenska politikerna. Dock inte Thorbjörn Fälldin, det största oppositionspartiets ledare. Man fick se bilder av honom, men det blev ingen intervju, för Fälldin talar inte engelska.

När denna tidning kommer ut är valet avgjort och vi har kanske fått en ny regering. Och i den är kanske Fälldin statsminister.

Han är säkert en hedervärd karl (oavsett vilken politisk åsikt man har); och varför skall han egentligen tala engelska?

Han talar inte det. Kan det rentav vara så, att engelska inte är det av alla behärskade världsspråk, som den allmänna uppfattningen i Sverige tycks anse det vara? (Å.B.)

Klubo! Jen iu por vi!

Tiberio Morariu informas, ke li pretas kontribui al klubaj vesperoj kie ajan en la lando. Ĉar li estas pensiulo, li vojaĝo per fervojo okazas je rabatita prezo. Ĉu via klubo interesiĝas pri tio ĉi? Skribu do al Tiberio Morariu, Götaforsvägen 1, 124 30 Bandhagen. Aŭ telefonu al 08 - 86 50 68.

«Nya regler» — är dom bättre?

Kungälvs Esperantoklubb har tagit del av de ändrade reglerna som kommer att gälla nästa läsår för tillträde till «den nya högskolan». En av dessa regler är att man måste ha kunskaper i engelska för att läsa vid ett svenskt universitet. Esperantoförbundet har flera gånger påtalat till vilket ensidigt kulturellt beroende sådana beslut kommer att föra. Vi har märkt att även andra håller på att vakna och uppmarkas detta, t ex socialdemokraterna i Stockholms skoldirektion. Kan man hoppas att fler följer dem?

Gratis reklam i personalblad

Nedanstående klipp hittade vi i LMEricssons personalblad *Rapport* som går ut till ca 10 000 LM-anställda i Stockholmstrakten.

med.

Vill du lära esperanto?

ABF, Medborgarskolan och esperantoföreningarna i Stockholm, Tyresö och Nynäshamn ordnar kurser med start nästa vecka (40) eller vecka 41.

Intresserade kan ringa Berit Ekenberg på LME:s utbildningsavdelning tel (71) 9 5065, för vidare information.

Två av styrelsemedlemmarna i SEF jobbar på detta multinationella företag. Det sägs att initiativet till notisen inte är deras; det kom från någon helt utomstående. Vad det kommer att ge för resultat vet vi inte. Men det kanske väcker tanken hos fler (styrelsemedlemmar eller ej) att ta kontakt med utbild-

ningsavdelningarna på sina företag. I detta fall är det inte LME som anordnar kurserna. Det bara hänvisar till kurser anordnade av olika esperantoföreningar.
(F.L.)

Al novaj kursanoj informa koverto

Novaj partoprenantoj en kursoj por komencantoj ricevos koverton kun brošuroj pri esperanto kaj du numerojn de *La Espero* senpage. Tion skribas la estraro de SEF en sia lasta cirkulero al la kluboj, *Klubbinfo*. Kompreneble necesas, ke la kursovidantoj sendu al SEF la adresojn de kursanoj, kaj ankaŭ sian propran adreson. La adreslistoj devas troviĝi ĉe la oficejo de SEF antaŭ la fino de oktobro, por ke la materialo estu distribuita antaŭ la fino de novembro.

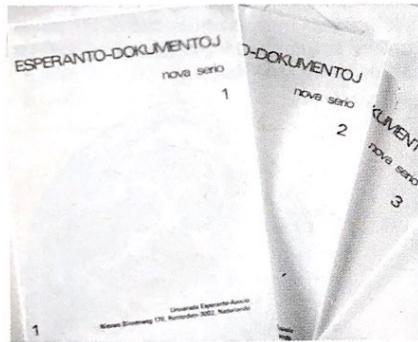
La kursovidanto povas peti la kursanojn kunkonporti la koverton al la leciono. Se la grupo kune rigardas la brošurojn, oni povas facile pripaoli kio estas plej interesa kaj grava gaste por la partoprenantoj de tiu grupo.

Folio pri kursoj

Speciajan folion pri ĉiu komencantaj kaj daŭrigaj kursoj en la regiono preparis la kluboj en kaj ĉirkaŭ Stokholmo, nome Stokholmo, Nynäshamn kaj Tyresö. Ĝin oni dissendis al ĉiu en la regiono, kiu petis informojn pri esperanto dum la lasta jaro. Kompreneble ankaŭ la membroj ricevis ĝin.

Ulla Luin

Dokument om esperanto

Esperanto-Dokumentoj är en serie häften med information om esperanto och esperantorelsen som UEA ger ut. De är på 8–10 sidor och lämpar sig bra för översättning till nationella språk för information till utomstående. Det kommer också ut en engelsk upplaga: Esperanto Documents.

För den esperantist, som vill informera utomstående eller kanske till och med hålla något föredrag inför utomstående publik, är dessa häften med faktaupplysningar ovärderliga. Men också den som inte alls tänkt sig att uppträda inför utomstående, kan ha mycket nöje och nyta av att ta del av de informationer, som denna serie lämnar.

Vi har hittills fått nr 1: *Unesco kaj UEA*, nr 2 *La kontribuo de Universala Esperanto-Asocio al la monda paco*, och nr 3: *Esperanto tra la etero*.

Man kan abonniera på häftena hos UEA, Rotterdam. 10 nummer kostar 25 nederländska gulden.
(Å.B.)

Opinio: Nigraj nubo sur «horizonto»

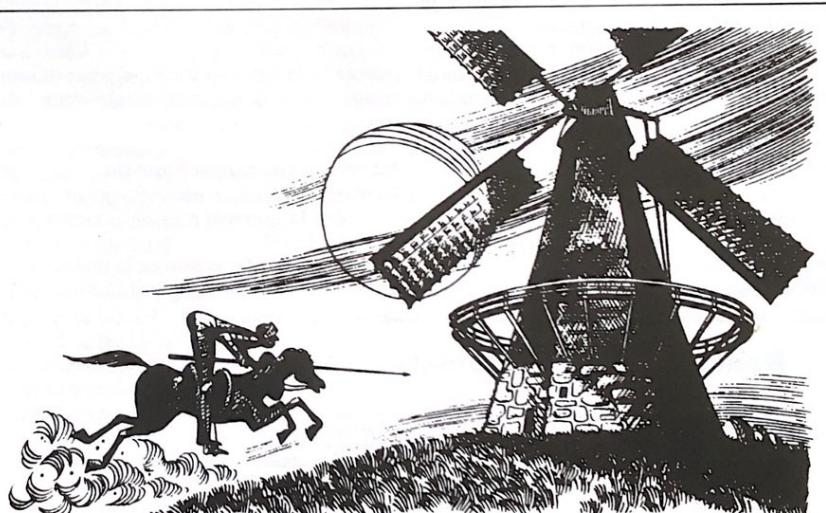
Hejmenveninte el Ateno kaj la 61-a Universala Kongreso de Esperanto mi trovis inter amaso da alvenintaj poštaj leteron, kiu estis fortata bato al mia optimista sento pri esperanto-progreso, vekiĝinta dum observado de bone laboranta komitato en la kongreso. La letero nome estis atako kontraŭ la esperantomovado, versajne sendita al la delegitoj de UEA kaj al aliaj adresoj de esperantistoj laborantaj por Universala Esperanto-Asocio, konataj al «Neŭtrala Esperanto-Movado», Kopenhago.

La letero enhavis abomenajn artikolojn kontraŭ UEA, inter ili unu de Ivo Lapenna, kiu asertas, ke UEA farigis komunismus. La titolo estis «Esperanto — komunisme». Li ankaŭ asertas, ke «UEA, kiu estis en konstanta progreso kaj atingis brilajn progesojn en la periodo 1950 — 1974 en la lasta jaro perdis preskaŭ 20 procentojn de siaj individuaj membroj.»

en informado pri esperanto, kaj estus bona rekompenco se la svedaj esperantistoj respondus per individua membreco.

En la inaŭguro de la 61-a UK la prezidanto de UEA, H. Tonkin, salutis la ĉeestantaron, kaj ankaŭ multaj ŝtataj reprezentantoj salutis la kongreson. Ankaŭ Unesko sendis saluton. La etoso estis solena, sed ankaŭ agrabla libera pro la elokventaj vortoj de la prezidanto.

En la malfermo de la kongreso ĉeestis multe da gejunuloj, kiuj partoprenis la TEJO-kongreson la antaŭan semajnon en Thessaloniki. Tiuj TEJO-kongresoj estis sukcesa kun preskaŭ 400 partoprenantoj, el kiuj multaj ankaŭ partoprenis la UK-on. Pluraj gejunuloj salutis la kongreson de la landaj asocioj je la malfermo, kaj ricevis fortajn aplaŭdojn. Alia ŝatata ago de la gejunuloj estis, ke kelkaj bone esperanto-parolantaj interpretistoj deforis en la rondveturoj kaj dum la tuttagaj ekskursoj. Kun ĝojo mi aŭskultis la perfektan inter-

Vi certe konas la historion de Don Kihoto: la hispana kavaliro kies okupo estis serci malamikojn kontraŭ kiuj batali. Kaj se ne ekzistas malamikoj, li tamen batalis, ekzemple tiun fojon, kiam li batalis kontraŭ ventmueliloj kaj nomis ilin gigantoj...
Sajnas ke ankoraŭ ekzistas Don Kihotoj. (F.L.)

La vero estas, ke dum la neharmonia jaro 1974 UEA perdis multajn individuajn membrojn, sed pro efektiva laboro de la estraro post Hamburga UK 1974 la membraro kreskis, kaj la ekonomio de la Asocio restabiligis.

La estraro faris admirandan laboron dum tiuj du jaroj. Mi rekomendas al ĉiu esperantisto, kiu havas la junian kaj julian/augustan numerojn de «esperanto» tralegi serioze la jarraporton de UEA kaj konstati la progreson de la movado fare de la efike laboranta estraro! Tiu ĵn, kiuj ne estas individuaj membroj de UEA mi petas: **fariĝu membroj por fortigi ni-an asocion, kiu laboras, por ke ĝi daŭre estu forta, universalaj kaj politike neŭtrala!**

Sveda Esperanto-Federacio ricevis en UK de Ateno honoran mención pro bona laboro

preton de Elisa Weide, kaj en alia ekskurso flue parolantan junulon.

La kongreso estis laciga por ĉiu pro la varmo en Ateno, sed speciale laciga por estraranoj kaj komitatanoj pro la multaj kunsidoj, el kiuj multaj komenciĝis je la oka horo matene. La kunsidoj en Somera Universitato kaj la latborkunsidoj estis multe vizitataj kaj regis harmonio en la laboro.

Pri la artistaj programoj kaj la kongresa laboro tutcerte vi jam legis raporton en la antaŭa numero de *La Espero*. Mia intenco per tiu ĉi artikolo estas malfortigi la atakojn de eksigantaj UEA-membroj. Tion ni plej bone faras per subteno de nia tutmonda organizaĵo: Universala Esperanto-Asocio.

Thorsten Farm

Aǔskultado: Fine mi komprendas la radion

Jan-Olof Svensson ofte sidas ĉe sia radioaparato kaj aǔskultas radioelsendojn el fremdaj landoj en esperanto. Varsovio, Pekino, Romo, Zagrebo, Berno — la voĉoj iras tra lia ĉambro en Tidaholm.

Ĉu oni devas esti teknikisto por aǔskulti tiujn radioprogramojn?

Jan-Olof diras ke ne. «Oni ne bezonas multekostan aparaton por aǔskulti ĉi tiujn elsendojn. Sufiĉas fakte malgranda, portebla aparato por aǔdi la programojn de, ekzemple, Varsovio (200 m) kaj Zagrebo. Sur mallongaj ondoj ekzemple Radio Roma kelkfoje estas bonege aǔdebla (25 m).»

Sed la plej malgrandaj aparatoj ne povas kapti mallongajn ondojn. Ĉu ne ĉi tio estas multekosta hobio?

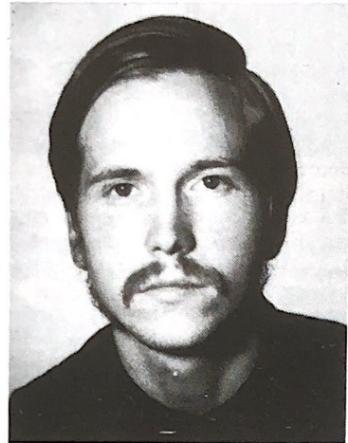
Juna kaj praktika

Jan-Olof estas juna homo, kaj tial pensas tre praktike. «Se la ricevilo ne povas kapti mallongajn ondojn, ofte eblas aĉeti malnovan radioaparaton je tre malalta prezo.»

Informoj pri la diversaj programoj oni trovas en revuo *esperanto* kaj aliaj esperantaj gazetoj. Sed la lista estas longa, tutan paĝon, kaj estas plena da ciferoj, kaj la horoj estas la internaciaj horoj, kaj ne ĉiu stacioj estas aǔdeblaj en Svedio.

Listo por Svedio

Tial Jan-Olof preparis liston speciale por Svedio. Vi vidas ĝin sur la sama paĝo tie ĉi. Li skribis tiujn staciojn kiujn ni povas aǔdi en

Svedio, kaj li skribis la horojn laŭ la sveda horloĝo.

Li tamen volas iom averti. «Kompreneble la aǔdebleco de iu radiostacio ĉiam aparte dependas de lokaj kondiĉoj: kie oni loĝas, kian ricevilon oni uzas, ĉu la anteno estas munita en aǔ ekster la domo. Ankaŭ atmosferaj fenomenoj influas la ricevadon.»

Mateno aǔ vespero por Varsovio

Kion oni faras, se oni estas teknika idioto, sed volas unu fojon provi aǔskulti, ekzemple, radion Varsovio?

Plej facile oni faras tion en la mateno (je la 6.00 — 6.30) aǔ en la vespero (22.30 — 23.00). kie ajn», diras Jan-Olof.

Skribu al ili!

Berno	Svisa Kurtonda Radio, Esperanto-Fako, CH-3000 Bern 15, Schweiz
Ibra	Ibra Radio, Esperanto-Redakcio, Box 396, 10125 Stockholm 1
Pekino	Radio Pekino, Esperanto-Fako, Pekino, Folkrepubliken Kina
Romo	Radio Roma, Esperanto-Fako, c.p. 320, I-00100 Roma, Italien
Varsovio	Pola Radio, Esperanto-Redakcio, PL-00-950 Warszawa 1, Skrytka 46, Polen
Vatikano	Radio Vaticana, Esperanto-Fako, V-00120 Città del Vaticano, Vatikanstaten
Vieno	Radio Vieno, Esperanto-Redakcio, Postfach 700, A-1041 Wien, Österrike
Zagrebo	Radio Zagreb, Esperanto-Fako, Zagreb, Jugoslavien

1. Premu la butonon.

Unue premu la butonon por mezlongaj ondoj ('mellanvåg', 'M').

2. Rigardu la metrojn.

Eltrovu la skalon de la metroj, kaj serĉu la indikon 200 metroj. Se via radioaparato ne montras metrojn, sed 'khz', serĉu la indikon 1502 khz.

3. Turnu.

Turnu la indikilon al tiu ĝusta loko. Eble vi ne aǔdas ion, aǔ eble vi aǔdas alian radiostacion. Tiam turnu kelkajn milimetrojn dekstre aǔ maldekstre.

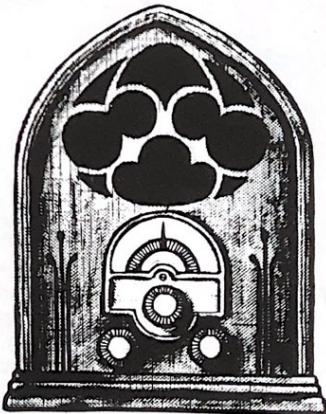
Kulturo

La radioprogramoj estas parto de la kulturo de esperanto. Sed ne nur tio. «Estas por la disvastigo de esperanto gravege, ke ni havas ĉi tiejn programojn. Radioelsendoj ja povas ampleksi la tutan mondon kaj atingi homojn

Radioprogramoj aǔdeblaj en Svedio

horo	stacio	ondlongo/frekvenco
diutage	Varsovio	200/1502 75.84/3955
		50.04/5995 48.90/6135
		41.27/7270
16.30 - 16.55	Varsovio	41.99/7145 31.45/9540
		31.01/9675
		200/1502 75.84/3955
22.30 - 23.00	Varsovio	50.04/5995 48.90/6135
		75.28/3985 48.66/6165
		31.46/9535
marde	Vieno	203/1475 (čiun kvaran mardon: 17/8 14/9 ktp)
		21.30 - 21.45 Ibra Radio 49.55/6055
merkredo	13.20 - 13.30	Berno kiel lunde
jude	22.35 - 22.45	Berno kiel lunde
vendrede	21.00 - 21.25	Pekino 47.85/6270 43.73/6860 31.98/9380
sabate	Zagrebo	264/1136
		17.45 - 17.55 Vieno 48.74/6155
		21.00 - 21.55 P Pekino kiel vendrede
		22.30 - 22.40 Berno kiel lunde
dimanĉe	Vatikana Radio	196/1529 (dum muzika programo)
		00.15 - 00.45 Vieno kiel sabate
		06.45 - 06.55 Vieno 41.24/7275 30.90/9710
		21.00 - 21.20 Romo 25.42/11800

Rimarku ke la mallongaj programoj povas iom vari i je horo kaj daŭro.

«Ofte eblas aĉeti malnovan radioaparaton je tre malalta prezo», diras Jan-Olof.

Poštarkarto

En la redakcioj de la esperantoprogramoj la redaktoroj faras statistikon pri la poštarkarto, kiujn ili ricevas. Jan-Olof diras: «Skribu ofte al la stacioj por subteni ilian agadon. Ne bezonas esti longa letero; sufiĉas simpla poštarkarto kaj saluto.» Li havas ankaŭ rimarkon pri la maniero skribi la adreson: «Estas tre grave, ke oni ĉiam uzas la oficialan adreson de la stacio. Tiu adreso enhavu la vorton esperanto.»

Por Jan-Olof la persona kontakto kun la redakcioj estas interesa. «Vi certe ricevos agrablan respondon.»

Ulla Luin

Konferens: Om våra kontakter med pressen

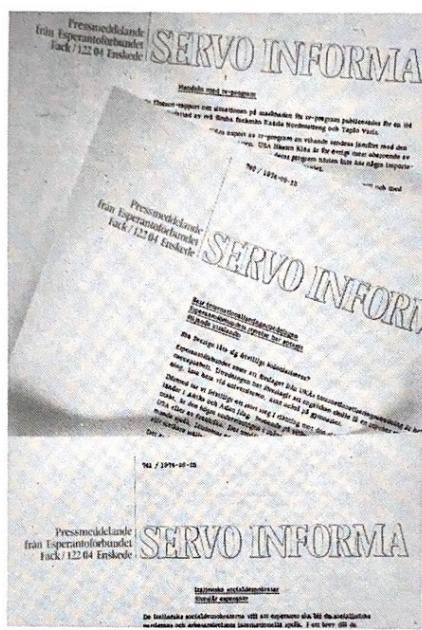
Tidningarna är fulla av debatter om språk — brister utbildningen i engelska, invandrarnas språkproblem, svenska språkarnas svårighet att förstå kanslisvenska, behovet av tolkar i olika språk, problem för turister, vårt kulturella beroende, som hänger samman med språket. Men det skrivs nästan aldrig om esperanto.

Några lokaltidningar i några orter i Sverige tar ganska regelbundet in material om esperanto. Men de större tidningar har sällan något, och när de har något, kan man ibland läsa de mest märkliga saker. Fackliga och politiska tidskrifter är rena ökenen vad gäller information om esperanto, för att inte tala om de mera allmänna tidskrifterna.

En grundläggande, någorlunda regelbunden information till pressen saknas för närvärande. Det behövs ett pressmeddelande, skrivet i en form som riktar sig direkt till pressen, några gånger per år. Innehållet behöver vara väl planerat och genomtänkt, det måste vara fullt klart vem man ska kontakta om redaktionen vill fråga mer, och det ska ställas till korrekt adress.

Nyheter

De nyheter som förekommer i esperantovärlden är ofta väl kända för esperantisterna i någon form när de händer, och det skulle därför gå att i god tid förbereda informationen. För det behövs några människor som har elementär kunskap i hur man skriver en artikel, och som kan åta sig att dela upp jobbet och producera material ett antal gånger per år.

Esperantoförbundets pressmeddelanden har de namnet *Servo informa* när de kom ut senast. Ska vi fortsätta att kalla dem likadant även i fortsättningen? Eller ska vi hitta en helt ny form för dem?

Det behövs också någon som åtar sig att hålla registerna aktuella, lägga till intressanta adresser och ta bort felaktiga. Och så behövs en produktionscentral, som stencilarer och skickar ut cirkulären, om möjligt på förhandsbestämda dagar.

Vi har börjat bygga upp en rutin för att bevara intressanta frågor som pressen tar upp, och där inlägg ur esperantos synpunkt kan passa. Den rutinen skulle kunna avsevärt förbättras och byggas ut. Om fler än en reagerar på mer än ett sätt eller till mer än en tidning eller tidskrift, finns det en lite större möjlighet att det blir något av någon av dem.

Det här är genast svårare. Men om man kan tussa ihop alla sådana esperantister som har elementär kunskap om hur man skriver artiklar, så kanske bland dem finns några som har mer än elementär kunskap och som också har idéer som passar i kulturdebatten. Och då kanske någon av dem upptäcker att det skulle vara möjligt att ha tid att skriva en artikel då och då.

Ytterligare svårare punkt är direktkontakt med journalister. De bästa och mest lästa artiklarna är sådana som handlar om människor, alltså intervjuer och reportage. Sådant material kan inte planeras från vår sida, tror jag. Det man kan göra är att se till att de som kan komma att hamna i intervju situationer har så mycket grundläggande kunskap om esperanto att de inte är alltför nervösa. Eller kanske man skulle säga att det behövs ett grundmaterial om esperanto med de fakta som är nödvändiga för sådana situationer

där journalister kan väntas dyka upp, till exempel vid kongresser i Sverige. Nå, det här går också att planera, för vi vet att kongresserna kommer att äga rum, och vi vet också att den man utsett till att vara presskontakten (om man utsett någon) ofta har andra uppgifter också och inte är anträffbar när journalisten står där. Och så får en amatör rycka in, och det borde man i så fall förutsett.

Med dessa funderingar som bakgrund kommer Esperantoförbundet att ordna ett planeringsmöte en lördag-söndag. Styrelsen ansåg att den 13-14 november skulle vara lämpligt veckoslut. Mötet hålls i centrala Stockholm — men eftersom stockholmare redan är alltför belastade med olika uppgifter inom Esperantoförbundet, så tycker jag att några andra kan komma till Stockholm och prata igenom problemet med oss.

I första hand tänker jag föreslå att vi riktar in oss på något konkret. Låt oss t ex planera vad tre-fyra pressmeddelanden ska handla om. Så många måste vi kunna orka med. Låt oss helt konkret skriva (översätta) innehållet i det första meddelandet, och låt oss bestämma att det ska ut i slutet av november. Låt oss dessutom gå igenom exakt vilka adresser som ska finnas i registret, med hjälp av tidningsregister, telefonkatalog och annat.

Program

En skiss av veckoslutets program ser ut så här:

Korta inledningar om:

- syftet med planeringsmötet
- svenska press och dess arbetssätt
- nyhetskällor och annat material om esperanto
- tekniska och ekonomiska resurser
- litteratur om kontakter med massmedier

Arbete i grupper:

- 1 Adresslistor för stor respektive liten utskickning
 - 2 innehåll av ett pressmeddelande, som ska skickas ut i slutet av november
 - 3 plan för innehållet av 4 nästa meddelanden
- Två allmänna diskussioner behövs:**
- 1 Principiell diskussion om syftet med pressmeddelandena, vem de riktar sig till och vilket slags innehåll de ska ha.
 - 2 Sammanfattning av gruppernas arbete.

13-14 november i Stockholm

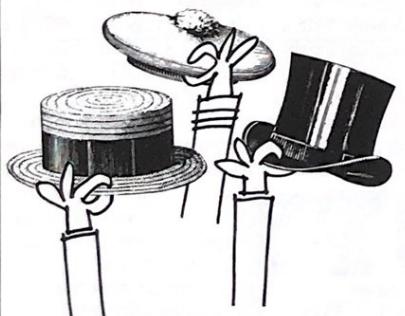
Ungefär 15 personer skulle vara lagom på ett sådant här möte, och då är det möjligt för både dem som har lite journalistisk kunskap och dem som är allmänt intresserade och tycker att det här är viktigt, att vara med.

Mötet ska alltså vara den 13-14 november i Stockholm. Det startar på lördagen kl. 13 med lunch, och slutar efter lunch på söndagen kl. 14.

Vi ska hålla kostnaderna så lågt som möjligt. Det går att ordna billig övernattnings i Stockholm, om man vill. Te och mackor är gott till lunch, och en kaka till kafet i pausen är överkomligt. På lördagkvällen går vi ut och äter på en relativt bra restaurang.

Den som vill vara med ska ringa till mig en onsdag mellan kl. 18 och 20 på Esperantoförbundets expedition, 08 - 48 99 76, eller hem till mig, 08 - 712 82 91. Det går också bra att skriva ett litet kort till Esperantoförbundet, Fack, 122 04 Stockholm-Enskede. Jag kommer sedan att kontakta de intresserade om alla praktiska detaljer.

Ulla Luin

UEA premias la svedajn esperantistojn per Trofeo Fyne. Ni premiu UEA per membreco en Societo Zamenhof!

Aldonu 170 skr al via kontizo por UEA.

Gazetaro: «La inerto de la homa spirito»

La esperanta gazetaro okupas sin ĝenerale pri movadaj aferoj. Tio estas komprenebla, ĉar por aktiva esperantisto la movado kaj ĝiaj problemoj estas gravaj. Escepto troviĝas, ekzemple *kontakto*, la organo de la junularo.

La organo de la fakaj organizoj, ekzemple la religioj, kiuj uzas esperanton por siaj celoj, estas aliaj esceptoj. En *Sennaciulo*, la organo de SAT, troviĝas artikoloj pri politikaj kaj sociaj problemoj.

SAT ankaŭ eldonas, unufoje jare, *Sennaciecan Revuon*. Tiu revuo faktante estas leginda, mi volus diri eĉ legenda, por ĉiu esperantisto, tute egale kiun opiniojn li havas pri la apartaj celoj de SAT.

Sennacieca Revuo por 1976 enhavas tutan aron da interesaj kaj legindaj artikoloj, ekz.: «Lanti post du generacioj», «Ni iomete ludu per matematiko», «Urgaj taskoj de la scienco en la proksima estonteco» kaj «La sindikata movado, laborkampo kiu atendas nin» (de L. Åberg). Ni elektis dediĉi iom da spaco al artikolo de S. Aarse pri «La inerto de la homa spirito», ĉar ni pensas, ke ĝi povas interesi ĉiun aktivan esperantiston.

La aŭtoro enkonduke citas Romen Roland: «La homa spirito estas malforta, ĝi pene akceptas la realan veron». Plue Aarse diras: «La granda idealo de Karlo la Granda, unueca Eŭropo, la unuiĝo de la franca kun la germana parto, ne realigis. Se la internacie organizita Romkatolika Eklezio kontribuis al tiu unuiĝo, kreante en la mensoj de klerulojian internacion konscion pere de la tiam internacia lingvo, la latina, pure materiaj faktoroj malebligis kaj detruis la politikan idealon de unueco. Tiom granda regno kaj ĝia regado postulis rapidajn kaj efikajn komunikilojn por krei kontentigajn interrilatojn kaj Karlo disponis tiom pri kurieroj surĉevale, pri senditoj, kiuj devis transdoni mesaĝon aŭ ordonojn.

non trans distancon de pli ol 1500 kilometroj, de la Pireneoj al Sakso. [...] Tiu faktoro ŝajnas al ni la plej grava faktoro, kiu kontribuis al la disfalo de la regno de Karlo la Granda, dum oni ĝenerale atribuas tiun disfalon al la karaktero de liaj sekivintoj.»

Aarse memorigas, ke la romanoj, por administrisi sian grandan regnon, konstruis bonajn vojojn, sed ke ili poste estis malzorgataj, ĉar la ekonomia kaj socia vivo koncentrigis en fermitaj cirkloj sen komercaj rilatoj. «*Dum mil jaroj la tekniko de transporto en Eŭropo tute restis staranta kaj stagnanta...»* Evidente li atribuas tiun evoluon ĝuste al la inerto de la homa spirito, kaj en la artikolo li klopodas difini la faktorojn, kiuj kontribuas al tiu supozata denaska inerto, faktoroj kiuj *«stagnigas la psikan proceson de la konsciigo de la homo, faktoroj kiuj vualas lian rigardon kaj falsas la realon por li. Tiam ni konstatos, ke eĉ en nia tempo de relativismo, de ŝturmaj sciencaj progresoj, kiuj renversas vivocertojn kaj absolutajn verojn de religio kaj de filozofio, multaj homoj konvulsie kroĉas sin al certoj kaj veroj el la pasinto. En nia tempo de mondekonomo la popoloj obstine konserveras sian naciismon kaj montrigas, ke la psika proceso al internaciismo por la amasoj estas rampa kaj dolora.»*

La aŭtoro poste konstatas, ke *«homoj timas, suspektas ion novan, ion nekutiman, ion netradician, ion kio devias de la reguloj»*, kaj li provas montri tion per ekzemploj el la historio. Li diras ke *«eble la mangō de la malpermesita frukto estas simbolo por la unua kuraĝa kaj danĝera ago en la paradizo, forlasi hejman sekurecon al pli malcerta, pli riska kaj aventura vivo.»*

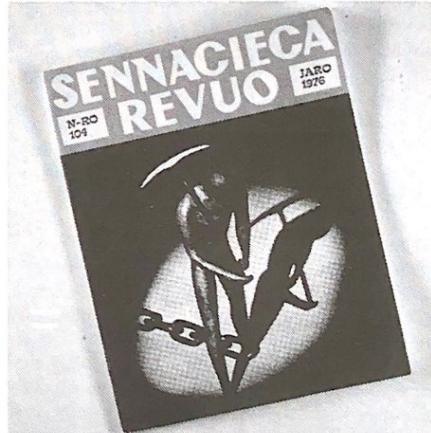
Interesaj estas liaj pensoj pri la lingvo. Li citas J. C. Crowther: *«La homo, kiu senpense kaptas la lingvon, similas al persono, kiu mal-*

kovras, ke li povas rajdi biciklon kaj prenas la unuan, kiun li povas trovi, ne atentante, ĉi- ĝi estas malnova aŭ moderna. La malnovaj vortoj ŝanĝigas malpli rapide ol la esenco, kiun ili reprezentas kaj ofte vortoj estas ekstreme misgvidaj helpantoj en kompleksa pensando. Estas kvazaŭ la homoj ĉiam devus skulpti per hakilo, la unua instrumento por tiu celo.»

La lingvo, tiu mirinda invento de la homo, limigas nian pensadon, kaj ni estas katenitaj en ĝi. *«Gi devigas nin priskribi kaj analizi la naturon laŭ la gramatikaj ideoj, kiujn ni lernis. [...] Jam la simpla verbo esti estas erari-ga, ĉar nerio estas, sed ĉio igas.»*

La aŭtoro tamen ne tuſas la fakton, ke eĉ la esenco de la vortoj dependas de la mond-percepto de la uzanto. La vorto *«demokratio»* — ekzemple — evidentne havas la saman signifon en Usono kiel en Sovetunio, kaj *«pa-co»* estas alia vorto, kiun oni uzas laŭ la personaj opinioj, kiujn oni havas.

S. Aarse estas verŝajne bona marksisto, kaj tial tia li vidas en la evoluon ion bonan, ion pozitivan, dum li vidas en la *«inerto de la homa*

spirito» ion nur negativan. Sed la evoluo mem havas ankaŭ en si ion negativan.

Car certe la evoluo kreis por ni, homoj de la okcidenta industria mondo, pli bonaj vivkondiĉojn kaj pli altan materian vivnivelon. (Sed nur por ni, ne por la tuta homaro!) Sed ĝi kreis ankaŭ grandajn problemojn. Ni suferas hodiau de la malpurigo, venenigo, de aero-lagoj kaj maroj. Ĝi amasigis la homojn en betonajn bunkrojn — altaj domegoj — en urbegoj, tro grandaj por administri. Ĝi kreis unu el la grandaj malavantaĝoj de nia tempo: la solecon. Neniu estas pli sola ol tiu kiu vivas sola en granda urbo, lia loĝejo estu kiom ajn moderna kun fridujoj, televido kaj telefono (je kia utilo, kiam neniu iam vokas lin per ĝi?). La evoluon sendube signifas progreson, matenie, sed ĝi ankaŭ signifas felic-on?

Se ne ekzistus tiu *«inerto de la homa spirito»* ni verŝajne pli frue estus atingintaj la nunan stadion. Sed tio signifas, ke ni pli frue estus atingintaj ankaŭ la problemojn de nia tempo. Ni verŝajne pli frue estus havintaj kaj la atoman kaj la hidrogenan bombojn. Eble ĝuste tiu *«inerto»* estas bremsa, bremsa nece-sa por haltigi aŭ almenaŭ malrapidigi evoluon, kiu minacas konduki nin en katastrofon.

Sennacieca Revuo estas havebla ĉe Sennacieca Asocio Tutmonda, 67 av. Gambetta, F-75020 Parizo, kaj la prezo estas FF 10,00, aŭ egalvaloro.

Åke Blomberg

Böcker med spänning

LA NAIVECO DE PASTRO BROWN
av den världskände engelske författaren
G.K. Chesterton (översatt av C. Bean).
Ett fynd! Endast några ex. 15,50

DEKKINGA FUĞAS
av T. Adema (översatt av F. Faulhaber).
Humoristisk berättelse om apotekare Dekkinga, som tror att han har mördat en
människa... 14,75

FERIO KUN LA MORTO
av K. Lindqvist (orig. på esperanto). Lättläst
kriminalroman, som verkligen fångar läsaren.
8,-

Moms är inräknad i priserna.

ESPERANTOFÖRLAGET
Fack, 200 42 Malmö, postgiro 578 - 5

Island: Här kommer kongressavgifterna

Nu är det dags att anmäla sig till *Universala Kongreso de Esperanto* i Reykjavik den 1 januari. Kommer kongressavgifterna att höjas?

Medlemmarna i UEA har, som du kan se i tabellen, inom ramen här intill, en avsevärd rabatt på avgifterna, ända upp till 80 kronor!

Intresset för denna kongress är ovanligt stor, så värta inte för länge med att anmäla dig. Förutom att du får betala en lägre avgift före den 31 december, kan du vara säker på att du kommer med. Antalet rum i Reykjavik är nämligen begränsat.

Hur anmäler du dig?

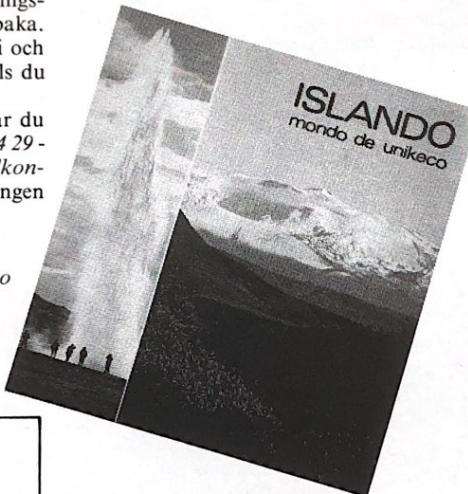
Svensk förmedlare (peranto) är Esperantoförbundet. Som vanligt sköter *fru Ester Andrén*, Regementsgatan 27 D, 21753 Malmö (040 - 6 52 09) allt arbete med anmälningarna. Hos henne beställer du en anmälningsblankett, som du fyller i och skickar tillbaka. Så småningom får du beställa också logi och utfärder hos *fru Andrén*. Men värta tills du fått beställningsblanketter för dessa.

Samtidigt som du anmäler dig, betalar du in din anmälningsavgift till *postgiro 14 74 29-5, Svenska Esperantoförbundet, Specialkonto, Malmö*. Ange tydligt på postgirotalangen

Vad du ser här vid sidan är inte en trevlig broschyr om Island utan *Unua Bulteno* för Världskongressen. Liksom en turistbroschyr full med trevliga färbilder. Aldrig förr har *Unua Bulteno* varit så flott.

SEKVONTA NUMERO

aperos komence de decembro. Lasta dato por manuscriptoj: 10-a de novembro.

KONGRESSAVGIFTER Reykjavik 1977 (Gäller till 31 dec. 1976)

1. Icke medlem i UEA	275 skr
2. Medlem med årsbok	234 skr
3. Medlem med årsbok och "esperanto"	192 skr
4. Make/maka till (1)	193 skr
5. Make/maka till (2) eller (3)	164 skr
6. Ungdom t o m 20 år	83 skr
7. Universitetsstuderande t o m 30 år	138 skr
8. Synskadad	110 skr

Anoncetoj

68-jara Gertrud Esefeld, Unterer Waldtor 22, 5812 Waltershausen, DDR.

26-jara Johano Vetró, Rákóczi u. 72, Hódmezővásárhely, Hungarujo.

15-jara Pedro Franco, Psje. Lupuna 144, Lima 5, Peru, Sudameriko.

55-jara profesorino M. Kishazi dr, Tánácsköz tér 78, H-6800 Hmvásárhely, Hungarujo

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO ELDONA SOCIETO ESPERANTO

Adreso: Esperantoförlaget, Fack, 200 42 Malmö

Ejo: Möllevångsgatan 20 B

Dejortempo: 1 sept — 15 maj: merkrede 10 — 11, jaude 17 — 18.

Skribaj mendoj ekspedataj dum la tuta jaro, ankaŭ dum somero.

Telefono: 040 - 12 20 29. Postgiro: 578 - 5.

Administranto: Anna-Greta Strönne.

Helpanto: Wivi Nilsson.

Prezidanto: Åke Blomberg

Konstrui per

YTONG®
estas konstrui

ekonomie
brulsekure

YTONGBOLAGEN
Hällabrottet

Styrelsen: Beslut om utökad verksamhet

I slutet av augusti hade styrelsen i SEF sammanträde. En del av besluten var av sådan karaktär, att det är värt att nämna dem i *La Espero*. En del av besluten var en följd av olika motioner eller påtryckningar från medlemmar och föreningar, t ex beslutet att anordna några veckoslutskonferenser.

Kurser och konferenser

På annat ställe i tidningen kan du läsa om en veckoslutskonferens om kontakter med pressen, som äger rum i november. Men redan en vecka tidigare kommer en mindre konferens att äga rum i samband med styrelsens «stora» höstsammanträde. Den kommer att handla om kontakter med skolmyndigheter och om vägar att avhjälpa den redan kroniska lärarytteren. Alla som var med på SEFs årsmöte i Skellefteå kommer ihåg Olle Olssons hjälp.

I februari eller mars nästa år kommer en något längre konferens/kurs att organiseras någonstans i mellersta Sverige. Den kommer att handla om utbildning av kursledare;

ledare för den konferensen blir Hermann Behrmann, författare av läroboken «Ek!». Konferensen kommer troligen att pågå i fyra dagar. Det blir förstås ett litet problem att hitta en tidpunkt som kan vara lämplig för så många som möjligt. Fler detaljer om denna konferens följer så småningom, men tänk redan nu på vilka som kan ha nytta av den i din förening.

Redaktionskommitté för *La Espero*

För att avlasta Åke Blomberg, som blir mer och mer belastad med arbete i Esperantoförlaget, har flera medlemmar knutits till *La Espero* och bildar en informell redaktionskommitté. Åke Blomberg står kvar som ansvarig för hela redigeringen, men får hjälp av Geoffrey Sutton, som kommer att övervaka olika fenomen i samhället (reaktioner på utredningar, artiklar o dyl som handlar om språk); Anita Lindblom, som kommer att hålla i reservationerna; och Franko Luin, som i egen skap av «teknisk redaktör» till sist bestämmer vad som får plats i tidningen (pga platsbrist

får många artiklar kortas ner). Både han och Derk Dam får som sättare av texten göra nödvändiga ändringar. Som du ser, finns det nu många fler som du kan skylla på, om du är missnöjd med tidningen.

Ny redaktör tillsatt

Styrelsen har tillsatt en ny redaktör, dock inte till *La Espero*. Tillsammans med Esperantoförlaget kommer vi att ge ut en serie skrifter om olika aspekter av esperanto. Redaktör för denna skriftserie blir Derk Dam.

Derk Dam är SEFs bibliotekarie, redaktör för SEJUs medlemsblad *ktp* och sekreterare i Stockholms Esperantoförening. Han leder dessutom kurser i Stockholm och tjänstgör därför också på SEFs expedition.

I den nya skriftserien kommer *Bazaj faktoj pri esperanto* ut som första häfte; senare följer Geoffrey Suttons uppsats om *Den internationella språkfrågan i nordisk språkvetenskaplig litteratur*, ib Schleichers *Sistematisken i esperanto* m m. Hos Marjorie Boulton har vi beställt texten till ett häfte om esperantolitteraturen. Den skriften kommer, förutom på svenska, ut även på esperanto, eftersom det saknas lämpliga texter i mindre format om detta.

Telefonsvarare och ny jourtid

Nästa år kommer SEFs expedition att ha öppet på tisdagar, i stället för som nu onsdagar. Det har varit ett långvarigt önskemål från Stockholms Esperantoförening att ändra jourdagen, som kolliderar med föreningens sammanträden. För att underlätta övergången (i telefonkatalogen och på alla våra trycksaker står det onsdag) kommer en telefonsvarare att installeras. Den kommer även att hävda till olika telefonnummer, när expeditionen inte har öppet. Så bli inte förvånad om du i fortsättningen får höra: «Detta är Esperantoförbundets automatiska telefonsvarare...».

La Espero oftare nästa år?

Styrelsen diskuterar möjligheten att ge ut *La Espero* med åtta nummer nästa år, i stället för nuvarande sex.

I och med att vi börjat sätta tidningen själva, har vi lyckats pressa ned tryckkostnaderna ganska ordentligt. Om det visar sig möjligt, kommer *La Espero* ut med åtta åttasidiga nummer redan nästa år. Tidningen skulle alltså dimpa ner i brevlådan varje månad, med undantag för sommarmånaderna. En stor fördel med en sådan lösning skulle vara en aktuellare tidning med snabbare nyheter.

Men som sagt: något beslut om det finns annu inte; först i nästa nummer av *La Espero* kan ett besked komma.

Franko Luin

Något problem med sättningen? Franko Luin och Derk Dam, som fungerar som sättare för *La Espero*, ser något bekymrade ut vid sättningen av förra numret av tidningen. Allt gick dock bra, eftersom tidningen kom ut i tid. (Foto Ulla Luin)

La Espero

Organ för Svenska Esperantoförbundet, Fack, 122 04
Stockholm-Enskede.

Besöksadress: Hägervägen 31. Postgiro: 20 12 - 3.

Ansvarig utgivare: Bertil Åkerberg

Redaktör: Åke Blomberg, Lidåkersgatan 6 C, 531 00
Lidköping.

Telefon: 0510 - 286 42 (arb. 0510 - 221 30).

Medlemsavgift för direktansluten medlem 30 kr,
ungdomsmedlem 15 kr, familjemedlem utan tidning
10 kr.

Prenumerationspris 30 kr.

Förbundets sekretariat är öppet onsdagar kl. 18 —
20, tel. 08 - 48 99 76.

Tryck: Suretryckeriet AB, Stockholm 1976